IV

(Informatie)

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

RAAD

Conclusies van de Raad over het versterken van Europese inhoud in de digitale economie

(2018/C 457/02)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

onder verwijzing naar de politieke achtergrond van dit vraagstuk (zie bijlage [1]),

ONDERKENT HET VOLGENDE:

1. sectoren die inhoud produceren en sectoren die inhoud verspreiden, waaronder media-inhoud en mediawerken (met audiovisuele, gedrukte en online-inhoud) en andere culturele en creatieve sectoren, zijn essentiële pijlers van de sociale en economische ontwikkeling van Europa. De kwaliteit en diversiteit van Europese inhoud zijn innig verbonden met de Europese identiteit en essentieel voor democratie en sociale inclusie, alsmede voor dynamische en concurrerende Europese media, culturele en creatieve sectoren. Deze sectoren vergroten tevens de soft power van Europa op mondiaal niveau. Door hun sectoroverschrijdende invloed bevorderen zij innovatie, creativiteit en welvaart in andere gebieden;

2. digitale en online technologieën bieden een enorme kans om een nieuw tijdperk van Europese creativiteit in te luiden. Ook bieden zij de mogelijkheid om de toegang tot Europese culturele inhoud te verbeteren en om ons Europese culturele erfgoed in stand te houden, te promoten en te verspreiden, bijvoorbeeld door het gebruik van virtuele realiteit. Digitale technologieën stellen alle actoren in staat om nieuwe kennis en vaardigheden te verwerven, nieuwe diensten, producten en markten te ontwikkelen en nieuwe doelgroepen te bereiken. Onlineplatforms, met name socialemedia- en videoplatforms, bieden talloze gebruikers in de Europese Unie en over de hele wereld toegang tot een enorme verscheidenheid aan inhoud, in het bijzonder van derden;

3. het gebruik van digitale en online technologieën brengt tegelijk uitdagingen met zich mee voor de Europese sectoren die inhoud produceren of verspreiden in hun totaliteit. Alle actoren moeten hun bedrijfsstrategieën aanpassen, nieuwe vaardigheden ontwikkelen, hun kennis verruimen, de structuur van hun organisaties heroverwegen en hun financierings- en productie-/distributiemodellen opnieuw bezien. Een ruimer gebruik van data heeft steeds meer gevolgen voor waardeketens op alle niveaus. Deze ontwikkelingen hebben ook een zeer grote invloed op de verwachtingen en het gedrag van gebruikers;

4. mondiale onlineplatforms hebben de digitale transformatie in hoge mate bepaald. Met name de op algoritmen gebaseerde bedrijfsmodellen van de onlineplatforms die culturele en creatieve inhoud, inclusief media-inhoud, aanbieden en die gebaseerd zijn op gepersonaliseerde verspreiding van inhoud en op gebruikers gerichte advertenties, hebben vragen doen rijzen over transparantie, desinformatie, mediapluriformiteit, belasting, beloning van makers van inhoud, bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het propageren van inhoud en culturele diversiteit;

5. Het verdient aanbeveling de volgende politieke prioriteiten op de agenda van de Europese Unie te benadrukken:

   A. Bevorderen van diversiteit, zichtbaarheid en innovatie

   B. Tot stand brengen van een gelijk speelveld

[1] De bijlage bevat een lijst met documenten die verband houden met alle aangelegenheden in kwestie (mededelingen van de Commissie, wetgevingshandelingen, conclusies van de Raad enz.).

C. Vergroten van het vertrouwen in informatie en bronnen

D. Verbeteren van vaardigheden en competentie.

6. in het licht van de bovengenoemde ontwikkelingen en rekening houdend met de belangen van de burgers, moet de Raad, zonder vooruit te lopen op lopende onderhandelingen, uitgebreid reageren op wetgevingsvoorstellen en op het volgende meerjarig financieel kader;

A. **Diversiteit, zichtbaarheid en innovatie bevorderen**

ONDERSTREEPT HET VOLGENDE:

7. mediapluriformiteit is belangrijk om ervoor te zorgen dat burgers toegang hebben tot een waaier aan informatie en standpunten. Grensoverschrijdende samenwerking tussen de spelers van de mediasector kan helpen om een kritische massa en een breder publiek te bereiken. Een overmatige concentratie van sectoren die inhoud produceren of verspreiden kan de toegang van burgers tot allerlei inhoud in gevaar brengen;

8. digitale technologieën hebben het potentieel om grensoverschrijdende toegang te vergemakkelijken tot media in diverse talen, culturele en creatieve inhoud in Europa en daarbuiten, bijvoorbeeld via vertaling of ondertiteling. Platforms op het gebied van media en culturele industrieën in Europa kunnen een significante bijdrage leveren door toegang tot Europese inhoud te bieden of door zelf inhoud aan te bieden of nieuwe Europese inhoud te creëren;

9. de herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten (AVMSD) wil de Europese audiovisuele inhoud nog meer bevorderen, met name door het vaststellen van voorschriften voor het aandeel Europese werken in ondemandcatalogi en de zichtbaarheid van deze werken bij ondemanddiensten. Het programma Creatief Europa Media begeleidt de AVMSD door de verspreiding en bevordering van niet-nationale audiovisuele werken in heel Europa te ondersteunen;

10. passende instrumenten die op nationaal niveau en EU-niveau ondersteuning bieden, kunnen een belangrijke rol spelen bij de digitale transformatie van de en sectoren die inhoud produceren en die welke inhoud verspreiden;

11. de sectoren die inhoud produceren moeten inclusief zijn en een grote verscheidenheid aan gezichtspunten en perspectieven bieden ter bevordering van de zichtbaarheid van de verschillende Europese media, culturele en creatieve inhoud, en om een breder publiek te bereiken;

12. publieke mediaorganisaties moeten constant hoge journalistieke normen hanteren en constant hoge investeringen in hoogwaardige Europese inhoud doen en innovatieve manieren blijven ontwikkelen voor het aanbieden van deze inhoud aan het publiek;

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN:

13. de ontwikkeling aan te moedigen van concurrerende Europese platforms die toegang tot Europese inhoud aanbieden, en de aanmaak en het gebruik van een onlinebestand van Europese films te bevorderen;

14. indien nodig initiatieven en niet-invasieve instrumenten te bevorderen en te ondersteunen die de vindbaarheid en de toegankelijkheid van een zo breed mogelijk scala aan Europese inhoud en werken stimuleren, met inbegrip van inhoud uit kleinere landen en in minderheidstalen, en ook inhoud van algemeen belang;

15. waar passend en mogelijk de samenwerking te vergemakkelijken tussen publieke en private mediadiensten zodat Europese actoren beter met mondiale spelers kunnen concurreren en zij de productie van en de toegang tot Europese inhoud in een onlinewereld kunnen garanderen;

16. te onderkennen dat onlineplatforms, zoals alle andere actoren, moeten handelen volgens de regels en voorschriften in de marktsectoren waar zij hun diensten leveren;

17. sectoren die inhoud produceren of verspreiden verder te ondersteunen bij het aantrekken van financiële middelen en de rol van coproductie te onderkennen. Waar passend kan, overeenkomstig het Unierecht, een combinatie van overheidsstimulansen, particuliere financiële middelen (zoals durfkapitaal, crowdfunding) en overheidsfinanciering bijdragen tot een dynamische Europese inhoudindustrie;

18. innovatieve benaderingen op het gebied van publieksontwikkeling te bevorderen, en mensen beter bewust te maken van het belang van een betrouwbare gegevensvergaring en -verwerking, met name overeenkomstig de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming en privacy, om een beter begrip van de behoeften en verwachtingen van doelgroepen mogelijk te maken en het creatieproces te voeden;

19. sociale verscheidenheid in de sector die inhoud produceert te vergroten en gendergelijkheid te verbeteren op het gebied van werkgelegenheid, een billijke beloning en zichtbaarheid, en onafhankelijk onderzoek aan te moedigen, inclusief het regelmatig verzamelen van vergelijkbare gegevens over het aandeel vrouwen dat betrokken is bij creatie, productie en verspreiding;

VERZOEKT DE COMMISSIE OM:

20. het onafhankelijke monitoringinstrument voor mediapluriformiteit dat de risico's voor mediapluriformiteit in de EU in de digitale omgeving beoordeelt, te blijven ondersteunen en regelmatig te evalueren;

21. na te denken over de steeds grotere rol van onlinebedrijfsmodellen voor productie en verspreiding van inhoud en de gevolgen ervan voor mediapluriformiteit;

B. **Een gelijk speelveld tot stand brengen**

ONDERSTREEPT HET VOLGENDE:

22. om opgewassen te zijn tegen de uitdagingen die voortvloeien uit de digitale transformatie van de economie, moet het belastingstelsel ervoor zorgen dat alle bedrijven hun eerlijk deel van de belastingen betalen en dat er wereldwijd een gelijk speelveld is;

23. er worden besprekingen gevoerd en er wordt nagedacht over de wijze waarop kan worden voorzien in de behoeften van het toekomstige ecosysteem voor digitale media en culturele en creatieve inhoud, met inbegrip van de behoeften van de consument. Dit heeft met name betrekking op de passende definitie van onlinemarkten en het onderzoeken van nieuwe, potentieel relevante concurrentiefactoren zoals big data, algoritmen en artificiële intelligentie;

24. het toepassingsgebied van de herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten is uitgebreid opdat kwalitatieve voorschriften inzake reclame, de bescherming van minderjarigen tegen schadelijke inhoud en van het publiek tegen haatzaaiende uitlatingen en strafbare inhoud, ook van toepassing zijn op audiovisuele inhoud die door videoplatforms wordt verspreid;

25. de sector die inhoud produceert heeft vergelijkbare statistieken en gegevensanalyse nodig;

26. er is een grote verscheidenheid aan onlineplatforms die uiteenlopende functies en diensten aanbieden. Sommige onlineplatforms bundelen informatie en maken zoekopdrachten mogelijk, andere geven toegang tot, hosten en indexeren inhoud en diensten die zijn ontworpen en/of worden beheerd door derden, en weer andere platforms faciliteren de verkoop van goederen en diensten (met inbegrip van audiovisuele diensten). Zij kunnen verschillende functies tegelijk uitvoeren, en zij kunnen ook een ranking aanbrengen in de toegang tot en de zichtbaarheid van inhoud, of deze anderszins beïnvloeden;

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN:

27. de relevantie van de lopende besprekingen in de Raad over het belasten van de digitale economie te onderkennen;

28. eerlijkheid te bevorderen door ervoor te zorgen dat onlineplatforms transparant zijn met hun voorwaarden, hun prestatiegegevens over werken die ze verspreiden, hun listingparameters, hun rankingmethoden en hun reclamepraktijken, die in hun dienstverlening geïntegreerd zijn, zonder het bedrijfsgeheim te schenden;

29. een eerlijke beloning door de gehele digitale waardeketen heen te stimuleren;

30. te blijven streven naar het creëren van voorwaarden waarin makers van Europese inhoud, met inbegrip van cultuur- en mediaprofessionals, de kansen kunnen benutten die de digitale economie biedt.

VERZOEKT DE COMMISSIE OM:

31. zich te blijven inzetten voor het garanderen van een gelijk speelveld in de Europese inhoudsectoren waar onlineplatforms actief zijn, en daarbij rekening te houden met de specifieke soorten en maten van platforms;

32. met het oog op de ontwikkelingen in het ecosysteem voor digitale media en culturele en creatieve inhoud te bezien hoe n concurrentieverstoring kan worden voorkomen;

33. samen met de lidstaten te blijven nadenken over het garanderen van rechtszekerheid met betrekking tot de activiteiten van onlineplatforms in het ecosysteem voor digitale media en culturele en creatieve inhoud, onder meer in samenhang met de richtlijn e-handel;

C. **Het vertrouwen in informatie en bronnen vergroten**

ONDERSTREEPT HET VOLGENDE:

34. tegen de achtergrond van versnipperde informatielandschappen en bedreigingen voor de nationale veiligheid spelen professionele media een cruciale rol bij de productie, verspreiding en verificatie van informatie en zijn zij dus onontbeerlijk voor het publieke debat. In dat verband blijft de rol van onafhankelijke publieke media van cruciaal belang voor het beschermen van de democratie, het pluralisme, de sociale samenhang en de culturele en taaldiversiteit. Bovendien leveren vele private media-actoren inhoud die tevens in het algemeen belang is. In dat verband onderstreept de Raad het belang van mediageletterdheid van de burgers en hun kritische houding tegenover bronnen, en neemt hij nota van de Commissiemededeling over desinformatie;

35. mediapluriformiteit, die staat of valt met verscheidenheid van media-eigendom en inhoud, en met onafhankelijke journalistiek, is essentieel om de verspreiding van desinformatie aan te pakken en ervoor te zorgen dat Europese burgers goed geïnformeerd zijn. Samenwerking en bondgenootschappen in deze sectoren kunnen voor de actoren ervan gunstige gevolgen hebben voor de economische duurzaamheid en het concurrentievermogen op mondiaal vlak;

36. aangezien inhoud steeds vaker via onlineplatforms wordt verspreid, neemt de Raad nota van de inspanningen van de Commissie om illegale online-inhoud en de illegale verspreiding van inhoud te bestrijden;

37. veilige werkomstandigheden voor journalisten zijn in het veranderende medialandschap van essentieel belang om een professionele en onafhankelijke journalistiek te garanderen;

38. klokkenluiders spelen een belangrijke rol omdat zij ervoor zorgen dat journalisten en de onafhankelijke pers hun werk kunnen doen en daardoor hun rol als publieke waakhond kunnen vervullen;

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEIDSGEBIEDEN:

39. het Europese media-ecosysteem te versterken om de duurzame productie en zichtbaarheid van de professionele journalistiek te garanderen en zo burgers te empoweren, de democratie te beschermen en op doeltreffende wijze de verspreiding van desinformatie tegen te gaan;

40. te zorgen voor de effectieve bescherming van journalisten en andere media-actoren, alsook hun bronnen, onder meer op het gebied van onderzoeksjournalistiek;

41. in alle lidstaten professionele journalistiek te bevorderen, en grensoverschrijdende journalistiek aan te moedigen via de ontwikkeling van vaardigheden, opleiding en de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor newsrooms;

42. onafhankelijke journalistiek te bevorderen en journalisten te beschermen tegen ongepaste beïnvloeding;

43. de legale verspreiding van inhoud te bevorderen en het belang van de vermindering van illegale verspreiding en ongeoorloofd gebruik van creatieve inhoud in overweging te nemen;

44. te zorgen voor meer toegang tot en de vrije stroom van informatie in het belang van de media en het publiek, waardoor de transparantie van de overheid en de mediavrijheid worden versterkt, en de burgers worden aangemoedigd om gebruik te maken van hun vrijheid van meningsuiting;

VERZOEKT DE COMMISSIE OM:

45. steun te blijven verlenen aan projecten die toezien op mediavrijheid van en mediapluriformiteit en die rechtshulp en praktische hulp bieden aan bedreigde journalisten en mediaprofessionals;

46. regelmatig toezicht te blijven houden op de praktijkcode betreffende desinformatie en de lidstaten te informeren over de gevolgen van de uitvoering ervan, vooral met het oog op de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2019;

47. de transparantie en de voorspelbaarheid van staatssteun te vergroten in het kader van het ecosysteem van de digitale media en het culturele en creatieve ecosysteem, en een gebruiksvriendelijke onlinedatabank beschikbaar te maken met verwijzing naar de geldende staatssteunregels en de betreffende jurisprudentie;

D. **Vaardigheden en competenties verbeteren**

ONDERSTREEPT HET VOLGENDE:

48. door nieuwe ontwikkelingen ontstaat er behoefte aan nieuwe capaciteiten. Mediageletterdheid is een bepalende factor voor gebruikers en makers van inhoud. Tegelijkertijd moeten professionals uit de inhoudindustrie een mix van creatieve, digitale en ondernemersvaardigheden hebben waardoor zij bestaande en opkomende technologieën optimaal kunnen benutten;

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN

49. media- en digitale geletterdheid te bevorderen en te ondersteunen met het oog op het verder ontwikkelen van een kritische benadering onder burgers tegenover verspreide en gepromote media-inhoud, en vervolgopleiding in media- en digitale geletterdheid onder mediaprofessionals aan te moedigen;

50. opleidings-, competentie- en promotieprogramma's beter af te stemmen op het gebruik van zowel oude als nieuwe media en technologieën, zoals de beginselen van kwaliteitsjournalistiek, visuele geletterdheid, artificiële intelligentie, blockchaintechnologie, virtuele realiteit en gegevensanalyse. Voorwaarden creëren voor hoogwaardig mediaonderzoek en hoogwaardige opleidingen journalistiek is een wezenlijke factor voor het bestendigen van een hoogwaardig Europees medialandschap;

51. een gestructureerde dialoog tussen studenten, academici en de sector tot stand te brengen teneinde innovatie in de sectoren die inhoud produceren te stimuleren en het potentieel aan creativiteit en culturele verscheidenheid voor innovatie te benutten.

VERZOEKT DE COMMISSIE OM

52. de mediageletterdheid te verbeteren door steun aan educatieve initiatieven voor studenten en professionele docenten en andere professionals zoals bibliothecarissen en journalisten, en door doelgerichte bewustmakingscampagnes in het maatschappelijk middenveld.

BIJLAGE

Conclusies van de Raad

— Conclusies van de Raad over het Europese audiovisuele beleid in het digitale tijdperk (PB C 433 van 3.12.2014, blz. 2)

— Conclusies van de Raad over culturele en creatieve kruisbestuiving ter stimulering van innovatie, economische duurzaamheid en sociale inclusie (PB C 172 van 27.5.2015, blz. 13)

— Conclusies van de Raad over het ontwikkelen van mediageletterdheid en kritisch denken door onderwijs en opleiding (PB C 212 van 14.6.2016, blz. 5)

— Conclusies van de Raad over het bevorderen van de toegang tot cultuur langs digitale weg, met de nadruk op publieksontwikkeling, (PB C 425 van 12.12.2017, blz. 4)

Wetgevingshandelingen

— Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (Richtlijn inzake elektronische handel)

— Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij

— Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (Richtlijn audiovisuele mediadiensten)

— Verordening nr. 1295/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van het Programma Creatief Europa (2014-2020)

Mededelingen en aanbevelingen van de Commissie

— Mededeling van de Commissie van 6 mei 2015 Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, COM(2015) 192 final

— Mededeling van de Commissie van 25 mei 2016 Online platforms en de digitale eengemaakte markt — Kansen en uitdagingen voor Europa, COM(2016) 288 final

— Mededeling van de Commissie van 28 september 2017 Bestrijding van illegale inhoud online — Naar een grotere verantwoordelijkheid van onlineplatforms, COM(2017) 555 final

— Aanbeveling van de Commissie van 1 maart 2018 over maatregelen om illegale online-inhoud effectief te bestrijden, EU(2018) 334 final

— Mededeling van de Commissie van 25 april 2018 Kunstmatige intelligentie voor Europa, COM(2018) 237 final

— Mededeling van de Commissie van 26 april 2018 Bestrijding van online-desinformatie: een Europese benadering, COM(2018) 236 final

— Mededeling van de Commissie van 22 mei 2018 Een nieuwe Europese agenda voor cultuur, COM(2018) 267 final

Internationale overeenkomsten

— Het Unesco-verdrag van 20 oktober 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen